

Ayşe Jale AĞIRBAŞ
DSP Genel Başkan Yardımcısı
DSP İstanbul Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bazı Kamu Alacaklarının Tahsil ve Terkinine İlişkin Kanun Teklifi ve gerekçesi ekte bilgilerinize sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını saygılarımla arz ederim.

Ayşe Jale AĞIRBAŞ
DSP İstanbul Milletvekili

T.B.M.M. BAŞKANLIĞI				
Tah Komisyon	Milli Egt. Kult. Gençlik ve Spor			
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe			
Tarih: 26.11.2010 F. No: 2/800				
Md.Y.	Müdür	D.Bşk.	G.Sek.Y.	Gen.Sek.
16	mt	g	klm	1
BAŞKAN				

Telefon: (0.312) 420 59 12 – 13
Faks: (0.312) 420 69 46
e-posta: aysejaleagirbas@tbmm.gov.tr
aysejaleagirbas@dsp.org.tr
Adres: A Blok Alt Zemin 2.Banko No:9

TBMM - ANKARA

GENEL GEREKÇE

1416 sayılı kanun kapsamında Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yurt dışına gönderilenlerden eğitimin herhangi bir aşamasında öğrencilikle ilişkileri kesilenler, öğrenim sürelerinin bitiminde mecburi hizmetlerini tamamlamak üzere görevlerine başlamayanlar, görevlerine başlayıp da yükümlü bulundukları mecburi hizmetini bitirmeden görevlerinden ayrılanlar ile göreve başladıktan sonra mecburi hizmetle yükümlü bulundukları süre içerisinde kadrolarıyla ilişkisi kesilenler haklarında borç takibi başlamıştır. Bu durumda olan birçok bilim adamı, akademisyen ve mühendis bulunmaktadır. Faiz miktarlarının yüksek oluşu, bu durumdaki kişileri çok büyük maddi sıkıntılar içerisine sokmuş ve yurt dışındaki bankalardan borçlanmaya itmiştir. Türkiye'ye dönerek ürettiği bilimsel çalışmaları ve edindiği tecrübeleri ülkesinin hizmetine sunmaya hazır olan akademisyenler, uzun yıllar sürecek bir borçlanma döngüsüne girmeye zorlandıklarından adeta yurt dışında kalmaya mecbur edilmektedirler.

2006 yılında çıkarılan 5535 sayılı kanunla, haklarında borç takibine başlanmışların 3 ay içerisinde başvuruları halinde borçları ve faiz borçlarının bir kısmı affedilmişti. Ancak, 5535 sayılı kanunda belirtilen başvuru süresi ve borç ve faiz ödemeleri için belirlenen sürenin kısa tutulması nedeniyle birçok kişi bu af kanunu kapsamından yararlanamamış ve büyük bir mağduriyet içerisine düşmüştür. Bu durum yurt dışında olan Türkiye Cumhuriyeti uyruklu bilim adamlarımızın yurda dönüşünü zorlaştırmakta, beyin göçüne neden olmaktadır.

2006 yılındaki Kanun değişikliğinin iyileştirilmesini de amaçlayan bu Kanun teklifi, ülkesine dönerek bilgi ve deneyimlerini paylaşmak isteyen ancak, şartların bunu yapmaya el vermediği yetişmiş gençlerimize, bilim adamlarımıza ülkesine katkı verme şansını tanıyacak ve onları yabancı memleketlerde istemeyerek çalışma zorluğundan kurtararak, yetişmiş değerlerimize sahip çıkmamızı sağlayacaktır.

BAZI KAMU ALACAKLARININ TAHSİL VE TERKİNİNE İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ

Madde 1. 1416 Sayılı Ecnebi Memleketlere Gönderilecek Talebe Hakkında Kanun'a aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

Geçici Madde 1

Bu Kanun uyarınca mecburi hizmet karşılığı yurt dışına gönderilenlerden, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce, eğitimin herhangi bir aşamasında öğrencilikle ilişkileri kesilenler, öğrenim sürelerinin bitiminde mecburi hizmetlerini tamamlamak üzere görevlerine başlamayanlar, görevlerine başlayıp da yükümlü bulundukları mecburi hizmetini bitirmeden görevlerinden ayrılanlar ile göreve başladıktan sonra mecburi hizmetle yükümlü bulundukları süre içerisinde kadrolarıyla ilişkisi kesilenlerden haklarında borç takibi işlemi devam edenler, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 9 ay içerisinde başvuruları halinde, kendilerine döviz olarak yapılmış olan her türlü masraflar için, imzaladıkları yüklenme senedi ile muteber imzalı müteselsil kefalet senedi hükümleri dikkate alınmaksızın ve ilgililere ödeme yapma sonucunu doğurmaksızın, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun ek 34 üncü maddesinin ikinci fıkrası hükümlerine göre bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki süreler için faiz uygulanmaksızın hesaplanacak tutarlarla yükümlü tutulurlar. Ancak, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun ek 34 üncü maddesinin yürürlüğe girdiği tarihten önce yüklenme senedi ile muteber imzalı müteselsil kefalet senedi alınanların döviz borçları, ilgili adına fiilen ödemenin yapıldığı tarihteki T.C. Merkez Bankasınca tespit ve ilân edilen efektif satış kuru üzerinden Türk Lirasına çevrilerek bunlar

adına Türk Lirası olarak yapılan harcama tutarına eklenir. Bu şekilde hesaplanacak borç, sarf tarihinden bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar geçen süre için 1/6/2010 tarihinden geçerli olmak üzere tespit ve ilân edilen kanunî faiz işletilerek hesaplanır. Bu şekilde hesaplanacak borç miktarından ilgilinin bu zamana kadar yaptığı tüm ödemeler mahsup edilir; fazla ödenen tutar var ise ilgililere geri ödeme zorunluluğu doğurmaz. Kalan borç var ise ilgilinin durumu ve ödettirilecek meblağ dikkate alınarak azamî on yıla kadar taksitlendirilebilir.

Bunlardan borçlarını mecburi hizmet yaparak ödemek isteyenler, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren dokuz ay içerisinde Milli Eğitim Bakanlığına müracaat etmeleri halinde, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinde belirtilen genel şartları taşımaları kaydıyla, müracaat tarihinden itibaren üç ay içerisinde atamaları yapılır ve atandıkları kurumlarında, yurt içinde veya yurt dışında görmüş oldukları öğrenim sürelerine ilişkin olarak genel hükümler çerçevesinde belirlenen mecburi hizmet yükümlülüklerini yerine getirirler ve ilgililer adına öğrenimleri nedeniyle çıkarılmış olan her türlü borç tutarlarının takibinden vazgeçilerek tahsilat işlemine son verilir. Bunların daha önce ödemiş oldukları tutarların bulunması halinde, bu meblağa isabet eden süreler faiz borcu dikkate alınmaksızın ilgililerin mecburi hizmet sürelerinden indirilir.

Bu Kanun kapsamında yurt dışına gönderilen öğrenciler, yurt dışında resmî öğrenci olarak geçirmiş oldukları öğrenim sürelerinin 18 yaşının tamamlanmasından sonraki döneme ait olan kısmını, halen tâbi oldukları sosyal güvenlik kurumuna bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren dokuz ay içinde müracaat etmeleri ve müracaat tarihi itibarıyla bulundukları görev ile derece ve kademe ya da basamak ya da prime esas kazanç tutarı üzerinden bu süreye ilişkin olarak hesaplanacak prim, kesenek, kurum karşılığı gibi toplam yükümlülük tutarını müracaatın kabul tarihinden itibaren yirmidört ayda eşit taksitler halinde ödemek suretiyle borçlanabilirler. Taksit ödeme dönemi sonunda borcunun tamamını ödemiş olduğu tespit olunanların borçlanmış oldukları bu süreler, emekliliğe tâbi toplam hizmet süresinin hesabında ve sigortalılık ya da iştirakçiliğin başlangıç tarihinin tespitinde dikkate alınır. Aylık taksitlerini zamanında ödemeyenlerin önceki aylara ilişkin olarak ödemiş oldukları tutarlar, süresi geçen son taksit tarihinden itibaren otuz gün içinde ilgililere iade olunur. Başvuru tarihi itibarıyla herhangi bir sosyal güvenlik kurumuna tâbi olmayanlardan, daha önce herhangi bir sosyal güvenlik kurumuna tâbi çalışması olanlar en son tâbi oldukları sosyal güvenlik kurumuna, daha önce herhangi bir sosyal güvenlik kurumuna tâbi çalışması olmayanlar ise Sosyal Güvenlik Kurumuna (Bağ-Kur Genel Müdürlüğüne) müracaatta bulunurlar ve bunların borçlanacakları süreye ilişkin olarak ödeyecekleri toplam tutar, 8/5/1985 tarihli ve 3201 sayılı Yurt Dışında Bulunan Türk Vatandaşlarının Yurt Dışında Geçen Sürelerinin Sosyal Güvenlikleri Bakımından Değerlendirilmesi Hakkında Kanunun 4 üncü maddesi uyarınca Bakanlar Kurulu tarafından belirlenen günlük tutar esas alınarak tespit olunur.

Geçici Madde 2

Bu Kanun uyarınca mecburi hizmet karşılığı yurt dışına gönderilenlerden, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce, borcunun tamamını ödemedi ve mecburi hizmetini tamamlamadan vefat edenlerin borç yükümlülükleri ortadan kalkar. Buna bağlı olarak, borçlunun kendisi, mirasçıları ve kefilleri hakkındaki her türlü borç yükümlülükleri ortadan kaldırılır ve her türlü borç takibi işlemlerine son verilir.

Madde 2. Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3. Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

ASLI GİBİDİR

Habip KOCAMAN
Kanunlar ve Kararlar
Müdürü